

DOLINA TRENTE - LEGA IN NASTANEK

Trenta je dolina, trentarske so pa tudi njene gore. Leži na SZ Slovenije, obdajajo jo Julijske Alpe. V novejšem času obseg Trente širijo na vso soško dolino od Bovca navzgor.

Vendar se prava Trenta začne šele v Tesneh, nekaj km nad vasjo Soča. Skrajni konec trentarske dolinske osi je v krnici pod Bavškim Grintavcem (2344m)

Malo pod njo izvira na planini Za potok potoček, ki pada čez dolinski prag v Zadnje Trento. Temu potoku domačini pravijo kar Trenta.

Kot sem že omenila dolino Trente obdajajo Julijske Alpe, kjer stoji tudi Triglav.(2863m) Trentarske vrhove lahko razvrstimo v kratko daljico, ter v mnogo daljši lok.Stičišče obeh je vrh Bavškega Grintavca. Mnogi velikani Julijski Alp: Prisojnik(2547m), Razor(2601), Jalovec(2643) so trentarski.

Zgodovinski viri navajajo, da je bila dolina verjetno naseljena šele v 16. stoletju,

Ko so tu našli železovo rudo. Prvi rudarji so menda prišli iz Tridenta v Poadižju.

V Trento so se preselili tudi Slovenci iz drugih delov Primorske, Gorenjske, Koroške.

Rudo so kopali na pobočjih nad dolino. Topili in predelovali so jo v fužini, ki je stala ob Soči nasproti cerkve. Železarstvo je bilo sprva donosno, sčasoma pa je dobiček začel usihati.

Dotedanji rudarji in fužinarji so se deloma izselili, deloma pa prešli k novim oblikam preživljanja. V 19. stoletju se je veliko Trentarjev preživljalo z rejo drobnice.

Postali so kozarji in ovčarji. Pastirstvo pa ni bilo lahko , saj je za gibanje po Trentarski gorah potrebna precejšnja izurjenost. Trentarji so tudi predani lovci. Trentarski lovci in pastirji imajo naravno sposobnost za gibanje po težavnem gorskem svetu.

Današnja Trenta je od nekdanje zelo drugačna. Fužinska kladiva so že zdavnaj utihnila, v zadnjem času pa so povsem opustele tudi planine.